

Sygn. akt V GC 200/14 upr

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Rafał Kubicki
Protokolant:	apl. adw. Milena Brzezicka

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2014 r. na rozprawie

sprawy z powództwa R. S.

przeciwko Syndyk masy upadłości (...) sp. z o.o. w W.

o zapłatę

I. oddala powództwo,

II. oddala wniosek powoda o zasądzenie kosztów procesu.

SSR Rafał Kubicki

Sygn. akt V GC 200/14

UZASADNIENIE WYROKU ZAOCZNEGO

Powód R. S., prowadzący działalność pod firmą (...) w O., pozwem złożonym w dniu 19.12.2013 r. domagał się zasądzenia od Syndyka upadłości (...) sp. z o.o. w W. kwoty 1728,15 zł z ustawowymi odsetkami od kwot: 461,25 zł – za okres od 4 maja 2012 r. do dnia zapłaty, 1.217,70 zł – od 6 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty i 49,20 zł – od 28 lipca 2012 r., wskazując w uzasadnieniu, że chodzi o ceny sprzedaży dokonanej na pozwanego (kupującego) w dniach: 5 kwietnia, 24 maja i 18 lipca 2012 r.

Pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew i nie stawił się na rozprawę. Skierowana do niego korespondencja (odpis pozwu i zawiadomienie) powróciła do akt niepodjęta i została w trybie art. 139 §3 k.p.c. pozostawiona w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia (zarządzeniem naniesionym na kopercie zawierającej tę korespondencję).

Sąd ustalił stan faktyczny i zważył, co następuje:

Wydanie wyroku zaocznego następuje sytuacji biernej postawy pozwanego w procesie. Wydając taki wyrok, Sąd przyjmuje za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (art. 339 §2 k.p.c.). Norma ta powoduje, że wydanie wyroku zaocznego, nawet oddalającego powództwo, odbywa się bez przeprowadzenia postępowania dowodowego – wyłącznie w oparciu o twierdzenia powoda. Oparcie takie nastąpiło w niniejszym przypadku. Twierdzenie powoda o okolicznościach

faktycznych przytoczonych w pozwie nie budzi uzasadnionych wątpliwości i nic nie wskazuje na to, że ma na celu obejścia prawa. Dlatego też niniejsze uzasadnienie - wobec biernej postawy pozwanego - nie zawiera odwołania do dowodów złożonych przez powoda.

W dniach: 5 kwietnia, 24 maja i 18 lipca 2012 r. powód sprzedał spółce z o.o. (...) (z odroczoneymi 7-dniowymi terminami płatności, wynikającymi z faktur nr (...)) materiały reklamowe za cenę łączną 1728,15 zł, za które nie otrzymał zapłaty. W dniu 11.10.2012 r. została ogłoszona (...) sp. z o.o. w W. (postanowienie SR dla m. st. W., sygn. akt X GU 475/12).

Nie budzi żadnych wątpliwości fakt, że powód jest wierzycielem spółki z o.o. (...) oraz że jego wierzytelności powstały i stały się wymagalne przed ogłoszeniem upadłości likwidacyjnej tej spółki. W tej sytuacji powództwo, wytoczone po ogłoszeniu upadłości likwidacyjnej dłużnika przeciwko jej syndykowi, podlega oddaleniu z powodu braku legitymacji biernej syndyka.

Zgodnie z art. 144 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze (p.u.n.), postępowania sądowe dotyczące masy upadłości mogą być wszczęte i dalej prowadzone jedynie przez syndyka i przeciw niemu. Podkreślenia wymagają słowa: „dotyczące masy upadłości”, które w zestawieniu z art. 236 ust. 1 p.u.n. oznaczają, że syndyk powinien być pozywany nie wtedy, gdy wierzytelności danej osoby powstały przed ogłoszeniem upadłości (wierzytelności wobec upadłego – wierzytelności upadłościowe), lecz wtedy, gdy powstały po ogłoszeniu upadłości (wierzytelności wobec masy upadłości). Wówczas dochodzi do tzw. podstawienia procesowego, które oznacza, iż postępowania sądowe syndyk prowadzi na rzecz upadłego, lecz w imieniu własnym. Podstawienie procesowe syndyka w miejsce upadłego jest podstawieniem bezwzględny, przy którym legitymację procesową ma tylko podmiot podstawiony.

W nauce prawa upadłościowego wskazuje się jednolicie, że wierzytelności upadłościowych (tj. powstałych przed ogłoszeniem upadłości dłużnika) nie można dochodzić w procesie przeciwko syndykowi (ani upadłemu) – jedynym sposobem ich dochodzenia jest zgłoszenie wierzytelności kierowane do sędziego-komisarza, rozpoznawane łącznie z innymi zgłoszeniami na liście wierzytelności w postępowaniu upadłościowym. Celem tego jest równe potraktowanie wszystkich wierzycieli osobistych upadłego, a ponadto zapobieżenie niepotrzebnym, mogącym wyróżniać niektórych wierzycieli i rodzącym dodatkowe koszty procesom o zasądzenie.

Wskazuje się też w doktrynie (Piotr Zimmerman, Prawo upadłościowe i naprawcze. Komentarz, C.H. Beck, Warszawa 2007, s. 196 – do art. 144), że pozew wniesiony przeciwko syndykowi (upadłemu) o wierzytelność podlegającą zgłoszeniu do masy upadłości powinien być przekazany sędziemu-komisarzowi do rozpoznania w postępowaniu upadłościowym, chyba że powód jednoznacznie twierdzi, że nie zamierza zgłaszać wierzytelności, a pozwać tylko i wyłącznie upadłego. Wówczas pozew powinien być odrzucony, ponieważ droga sądowa przeciwko upadłemu jest w takim przypadku niedopuszczalna z mocy art. 144 p.u.n.

Z tym ostatnim zdaniem zgodzić się nie można. Droga sądowa to nie tylko proces, ale i postępowanie upadłościowe. Trwała niedopuszczalność drogi sądowej oznacza, że sprawa danego rodzaju w ogóle nie może być rozpoznana przez sąd powszechny. Postępowanie upadłościowe jest postępowaniem sądowym. W omawianych przypadkach nie zachodzi więc brak drogi sądowej, a powstaje jedynie zagadnienie właściwego oznaczenia strony pozwanej. Zastosowanie art. 199 k.p.c. (odrzucenie pozwu) nie wchodzi tu zdaniem Sądu w rachubę.

Omawiane stanowisko doktryny nie ma zresztą zastosowania w tej sprawie, ponieważ powód pozwał nie upadłego, lecz syndyka. Powód, nazywający pierwotnie (w pozwie) pozwanym naprzemiennie upadłego i syndyka został zobowiązany do uzupełnienia (skonkretyzowania) formalnego pozwu w tym zakresie i w wyniku tego oświadczył jednoznacznie (po pouczeniu o przekazaniu sprawy do sędziego-komisarza w razie wskazania jako pozwanego upadłego), że pozywa syndyka masy upadłości. Wynika z tego, że powód nie zgadza się na udział w postępowaniu upadłościowym na równi z innymi wierzycielami i że upiera się przy drodze procesu przeciwko syndykowi, licząc najwyraźniej na wypłatę w razie zasądzenia z pominięciem kolejności wynikającej z przepisów prawa upadłościowego i naprawczego (art. 342).

Wobec tak wyraźnego stanowiska powoda odebranie mu drogi procesu przeciwko syndykowi (poprzez przymusowe przekazanie sprawy do postępowania upadłościowego lub poprzez odrzucenie pozwu) stanowiłoby w ocenie Sądu złamanie Konstytucji RP (art. 45).

Wobec tych rozważań, pozwu skierowanego przeciwko syndykowi nie należało odrzucać, lecz powództwo rozpoznać i oddalić jako skierowane przeciwko niewłaściwej (nielegitymowanej) osobie, odsyłając powoda do ewentualnego zgłoszenia wierzytelności. Konsekwencją tego było oddalenie wniosku powoda o zasądzenie kosztów procesu.

Podstawa prawna: art. 236 ust. 1 i art. 144 p.u.n. oraz art. 98 k.p.c.

SSR Rafał Kubicki